

Na temelju članka 33. Statuta Grada Velike Gorice (Službeni glasnik Grada Velike Gorice br. 1/21.) Gradsko vijeće Grada Velike Gorice na svojoj ____ . sjednici održanoj ____ 2025. donijelo je

**STRATEGIJU IZJEDNAČAVANJA MOGUĆNOSTI I PRAVA ZA OSOBE S
INVALIDITETOM GRADA VELIKE GORICE U RAZDOBLJU
OD 2025. - 2029.GODINE**

1. UVOD

Strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice od 2025. do 2029. godine četvrti je strateški dokument koji Gradsko vijeće donosi kako bi se sustavno planirala i provodila jedinstvena politika za osobe s invaliditetom u gradu Velikoj Gorici.

Slijedeći preporuke *Nacionalne strategije za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom* Grad Velika Gorica od 2009. godine ima kontinuitet u planiranju i provođenju mjera i aktivnosti usmjerenih ka poboljšanju kvalitete života osoba s invaliditetom koje su definirane strateškim dokumentima Grada kako slijedi:

- *Strategiji izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice od 2009. do 2013. godine* - u daljnjem tekstu *I. velikogoričkoj strategiji* (Službeni glasnik Grada Velike Gorice br.12/08.),
- *Strategiji izjednačavanja mogućnosti i prava za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice od 2014. do 2018. godine* - u daljnjem tekstu *II. velikogoričkoj strategiji* (Službeni glasnik Grada Velike Gorice br. 09/13.)
- *Strategiji izjednačavanja mogućnosti i prava za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice u razdoblju od 2020. do 2024. godine* – u daljnjem tekstu *III. velikogoričkoj strategiji* (Službeni glasnik Grada Velike Gorice 4/20.).

Tijekom petnaestogodišnjeg razdoblja provedbe *I., II. i III. velikogoričke strategije Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice* za svaku kalendarsku godinu podnijelo je Gradskom vijeću Grada Velike Gorice izvješće o provedbi mjera i aktivnosti sadržanim u navedenim dokumentima. Iz spomenutih izvješća vidljivo je da su se u svakom od pojedinih životnih područja koje sadrže *I., II. i III. velikogorička strategija* ostvarili značajni pomaci u smislu poboljšanja kvalitete života osoba s invaliditetom.

Uzimajući u obzir specifične potrebe osoba s invaliditetom u našem gradu, oslanjajući se na dosadašnje rezultate ostvarene u prethodnom razdoblju kao i suradnju s predstavnicima udruga koje okupljaju osobe s invaliditetom te ustanova koje pružaju usluge osobama s invaliditetom kao i kapacitete i mogućnosti svih nositelja mjera i aktivnosti u lokalnoj zajednici *Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice* izradilo je prijedlog *Strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice od 2025. do 2029. godine* -u daljnjem tekstu *IV. velikogoričku strategiju*.

Temelj za donošenje *IV. velikogoričke strategije* je *Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027.godine* koji predstavlja akt strateškog planiranja kojim Republika Hrvatska nastavlja kreirati politiku prema osobama s invaliditetom poštujući *UN Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom* i ostale suvremene međunarodne standarde kao okvir za daljnji razvoj prava za osobe s invaliditetom.

I ova *IV. velikogorička strategija*, kao i prethodne, nastavlja prihvaćanje svrhe, ciljeva, definicije, temeljnih načela i smjernica djelovanja *Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom*.

Svrha Strategije je unapređivanje, zaštita i osiguravanje punoga i ravnopravnog uživanja svih ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom i unapređivanje i poštivanje njihova urođenog dostojanstva.

Cilj IV. velikogoričke strategije je stvaranje uvjeta za aktivno uključivanje i ravnopravno sudjelovanje osoba s invaliditetom u svim životnim područjima te sprečavanje diskriminacije i snaženje svih oblika društvene solidarnosti.

Temeljna načela Strategije su poštivanje urođenog dostojanstva, osobne autonomije uključujući slobodu izbora i neovisnost osoba; nediskriminaciju; puno i učinkovito sudjelovanje i uključivanje u društvo; poštivanje različitosti i prihvaćanje invaliditeta kao dijela ljudske različitosti i čovječnosti; jednakost mogućnosti; pristupačnost; jednakost muškaraca i žena; poštivanje sposobnosti razvoja djece s teškoćama u razvoju i poštivanje prava djece s teškoćama u razvoju na očuvanje vlastitog identiteta.

Strategija prihvaća definiciju iz *Konvencije* koja naglašava socijalnu dimenziju invaliditeta, ističući da se "pojam invaliditeta razvija i proistječe iz interakcije osoba s invaliditetom s barijerama u stavovima i barijerama u okolini koje onemogućuju njihovo potpuno i djelotvorno sudjelovanje u društvu ravnopravno s drugim osobama".

Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice predložilo je da IV. velikogorička strategija kroz **6 životnih područja**, koja sadrže 19 mjera definira aktivnosti koje će se provoditi u razdoblju od 2025. do 2029. godine.

Za koordinaciju mjera i aktivnosti te praćenje provedbe IV. velikogoričke strategije zaduženo je *Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice* te nadležni Upravni odjel.

2. PRAVNI OKVIR

2.1. Unija ravnopravnosti: Strategija o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. -2030.godine

Europska komisija je donijela *Strategiju o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. -2030. godine*. Ovim dokumentom žele se ostvariti daljnja poboljšanja za osobe s invaliditetom u svim područjima života osoba s invaliditetom, u Europskoj uniji (EU) i šire te se želi pomoći državama članicama i institucijama EU-a u njihovim nastojanjima da provedu *Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom*.

Strategija uzima u obzir raznolikost invaliditeta, koja je rezultat međudjelovanja dugotrajnih i često nevidljivih tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili osjetilnih oštećenja i prepreka u okruženju, kao i veća učestalost invaliditeta u starijoj životnoj dobi, pri čemu gotovo polovina osoba starijih od 65 godina ima neki oblik invaliditeta. Strategija EU-a kao dio Akcijskog plana za provedbu europskog stupa socijalnih prava podupire zelenu i digitalnu tranziciju te zdravu Europu.

U desetogodišnjoj Strategiji utvrđene su ključne inicijative u okviru tri glavne teme:

- 1. prava u EU-u:** osobe s invaliditetom imaju jednako pravo kao i svi drugi građani EU-a da se presele u drugu zemlju ili sudjeluju u političkom životu. Izdavanjem europske iskaznice za osobe s invaliditetom omogućit će se priznavanje invalidskog statusa među državama članicama EU-a, čime će se pomoći osobama s invaliditetom da ostvaruju pravo slobodnog kretanja,
- 2. samostalan život i autonomija:** osobe s invaliditetom imaju pravo živjeti neovisno te sami birati gdje i s kim žele živjeti. Kako bi poticala neovisan život i uključivanje u društvo, Komisija će izraditi smjernice i pokrenuti inicijativu za poboljšavanje socijalnih usluga za osobe s invaliditetom,
- 3. nediskriminacija i jednake mogućnosti:** cilj strategije je zaštititi osobe s invaliditetom od svih oblika diskriminacije i nasilja te im osigurati jednake mogućnosti i dostupnost pravosuđa, obrazovanja, kulture, sporta i turizma. Jednak se pristup mora također jamčiti za sve zdravstvene usluge i zapošljavanje.

Strategija naglašava da se ciljevi mogu postići samo koordiniranim djelovanjem na nacionalnoj razini i razini EU-a, uz snažnu predanost država članica te regionalnih i lokalnih tijela u provedbi mjera koje predloži Europska komisija.

2.2. Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. godine

Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. godine (u daljnjem tekstu *Nacionalni plan*) predstavlja akt strateškog planiranja kojim Republika Hrvatska nastavlja kreirati politiku prema osobama s invaliditetom poštujući *UN Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom* i ostale suvremene međunarodne standarde kao okvir za daljnji razvoj prava za osobe s invaliditetom. Dokument stavlja naglasak na jednakost, kao temeljno načelo svih ljudskih prava i temeljnih sloboda, a ima

za cilj osigurati uvjete za ravnopravno uživanje prava i aktivno sudjelovanje osoba s invaliditetom u svim područjima života zajednice.

Dokument je usklađen je s krovim dokumentom Republike Hrvatske, *Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine*, kao temeljnom razvojnom strategijom RH.

U svrhu socijalnog uključivanja i neovisnog življenja te ostvarivanja ravnopravnog sudjelovanja osoba s invaliditetom u svim segmentima života u srednjoročnom razdoblju prepoznati su sljedeći **prioriteti javnih politika**:

1. Inkluzivni odgoj i obrazovanje te zapošljavanje osoba s invaliditetom
2. Dostupnost, priuštivost i pristupačnost zdravstvenih i socijalnih usluga osobama s invaliditetom
3. Osiguravanje pristupačnosti temeljne društvene infrastrukture i sadržaja javnog života, te jačanje sigurnosti u kriznim situacijama.

Nacionalni plan obuhvaća **tri razvojna smjera**:

1. Održivo gospodarstvo i društvo
2. Usmjerenost na jačanje otpornosti na krize
3. Zelenu i digitalnu tranziciju.

Razvojni smjer **Održivo gospodarstvo i društvo** stavlja naglasak na inkluzivni odgoj i obrazovanje djece s teškoćama u razvoju, pristup srednjoškolskom obrazovanju za zanimanja konkurentna na tržištu rada te dostupnost i završivost visokog obrazovanja. Kroz kvalitetno obrazovanje osobama s invaliditetom omogućit će se ulazak u svijet rada na ravnopravnoj osnovi s drugim građanima. Putem mjera poticat će se aktivna priprema za tržište rada, intenzivnije zapošljavanja i ostanak u zaposlenosti.

Razvojni smjer **Jačanje otpornosti na krize** u središte stavlja kvalitetu života građana kroz usmjerenost na jačanje otpornosti na krize, što pridonosi poboljšanju zdravlja, podizanju razine usluga i promicanju društvene uključenosti, stvaranje poticajnog okruženja za obitelj te povećanje sposobnosti javnih službi da adekvatno odgovore na potrebe osoba s invaliditetom.

Razvojni smjer **Zelena i digitalna tranzicija** uključuje digitalizaciju svakodnevnih procesa u javnim tijelima i omogućuje poboljšanje pristupačnosti osobama s invaliditetom na jednakoj osnovi s drugim građanima. Ističe se da je za razvoj digitalne infrastrukture potrebno kontinuirano ulaganje u digitalne tehnologije prilagođene osobama s invaliditetom i poticanje razvoja inovacija, a ravnopravno sudjelovanje svih građana u digitalnoj transformaciji društva je potrebno podupirati programima za jačanje digitalnih vještina svih društvenih skupina, uključujući i osobe s invaliditetom.

Nacionalni plan usmjeren je postizanju vizije Hrvatske kao države u kojoj su osobe s invaliditetom ravnopravni članovi društva koje imaju jednaka prava i mogućnosti kao i građani bez invaliditeta, te da se u provedbi svih javnih politika uzimaju u obzir i specifičnosti osoba s invaliditetom s posebnim naglaskom na osiguravanju jednakog pristupa **obrazovanju, zdravlju, zaposlenju i svim javnim uslugama**.

Cjelovito unaprjeđenje prava i mogućnosti za osobe s invaliditetom moguće je postići samo zajedničkim djelovanjem cjelokupnog sustava i svih dionika te poduzimanjem potrebnih mjera koje omogućuju slobodno kretanje, zadovoljavajuću kvalitetu života i neovisan život uz posebnu usmjerenost na proces deinstitutionalizacije, socijalnu zaštitu, pravo na inkluzivno obrazovanje, rad i zdravstvenu zaštitu te pristup svim sadržajima zajednice koje omogućuju potpuno i učinkovito sudjelovanje osoba s invaliditetom u svim područjima života.

3. PREGLED STANJA

Osobe s invaliditetom sa značajnim udjelom u populaciji na svim razinama, od globalne do nacionalne, prepoznate su među najugroženijim društvenim skupinama, ali i kao društveni resurs u kontekstu društvenog napretka na svim područjima, posebice uzimajući u obzir mogućnost pozitivne diskriminacije te korištenja napredne tehnologije. Veliki napredak u takvom shvaćanju donijela je *UN Konvencija o pravima osoba s invaliditetom* mijenjajući paternalistički pristup prema osobama s invaliditetom u suvremeni pristup koji se temelji na njihovoj autonomiji i fokusu na preostale sposobnosti, a ne na stupnju ograničenja sposobnosti.

Tablica 1.

Prikaz broja osoba s invaliditetom prema dobnim skupinama

Dobna skupina	Ukupno
00 - 04	282
05 - 09	372
10 - 14	367
15 - 19	526
20 - 24	478
25 - 29	397
30 - 34	218
35 - 39	148
40 - 44	191
45 - 49	263
50 - 54	476
55 - 59	717
60 - 64	814
65 - 69	1079
70 - 74	1128
75 - 79	798
80 - 84	494
85+	396
Ukupno	9144

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

U Velikoj Gorici, prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, živi 9144 osobe s invaliditetom od čega su 4822 muškarca (52,73 %) i 4322 žene (47,27 %), što ukupno čini 14,97 % ukupnog stanovništva Grada.

U radno aktivnoj dobi je 3702 (40,49 %) osoba s invaliditetom, dok je 3895 osoba (42,60%) starijih od 65 godina. Djeca s teškoćama u razvoju od 0-19 godina čine 16,92 % populacije s invaliditetom.

Tablica 2.

Prikaz vrsta oštećenja kod osoba s invaliditetom u Velikoj Gorici

Vrsta oštećenja	Ukupno
Oštećenja lokomotornog sustava	2360
Višestruka oštećenja	2331
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	2103
Mentalna oštećenja	1892
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	1720
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1239

Intelektualna oštećenja	391
Oštećenja vida	215
Oštećenja sluha	206
Oštećenja perifernog živčanog sustava	175
Poremećaji iz spektra autizma	99
Gluhoslijepeća	3
Ukupno	12734

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom su oštećenja lokomotornog sustava (18,54%), potom slijede višestruka oštećenja (18,31%), oštećenja drugih organa i organskih sustava (16,52%), mentalna oštećenja (14,86%), oštećenja središnjeg živčanog sustava (13,51%), oštećenja govorno-glasovne komunikacije (9,73%), intelektualna oštećenja (1,69%), oštećenje vida (1,69%), oštećenje sluha (1,61%), oštećenja perifernog živčanog sustava (1,37%), poremećaji iz spektra autizma (0,78%) te gluhoslijepeća (0,02%).

4. PODRUČJA DJELOVANJA IV. VELIKOGORIČKE STRATEGIJE

4.1. ODGOJ, OBRAZOVANJE I ZAPOSŁJAVANJE

Konvencija UN o pravima djeteta navodi da sva prava zajamčena Konvencijom moraju biti dostupna svoj djeci. Obrazovanje je nužno za ispunjenje svih građanskih, političkih, ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava izraženih u *Konvenciji o pravima djeteta*. Unaprjeđivanje inkluzivnog odgoja i obrazovanja jedan je od temeljnih ciljeva odgoja i obrazovanja u odnosu na položaj djece s teškoćama u razvoju u odgojno-obrazovnom sustavu i društvu općenito.

Grad Velika Gorica osnivač je četiri ustanove predškolskog odgoja: DV Velika Gorica, DV Ciciban, DV Žirek i DV Lojtrica. U predškolske programe uključeno je oko 70 djece s teškoćama u razvoju kojima pomažu treći odgojitelji te ih u inkluzivnim uvjetima pripremaju za školu. Svi dječji vrtići imaju multidisciplinarnе stručne timove koji podrazumijevaju i stručnjake za rad s djecom s teškoćama u razvoju (edukacijske rehabilitatore i logopede). Poseban program predškolskog odgoja za djecu s teškoćama u razvoju provodi se u Dječjem vrtiću Žirek, a njime je obuhvaćeno oko 15-ero djece u 3 odgojne skupine. Program predškolskog odgoja je od pedagoške godine 2024./2025. besplatan za sve roditelje. Djeca s teškoćama u razvoju imaju prednost pri upisu u dječje vrtiće što znači da njihove prijave ne podliježu postupku bodovanja već se posebno razmatraju. Grad podržava program predškolskog odgoja kojeg ostvaruju djeca s teškoćama govorno-jezične komunikacije u Poliklinici SUVAG. Program polazi 10 do 15 djece godišnje i u cijelosti se financira iz gradskog proračuna. Udruga Sunčica kontinuirano provodi edukacijsko- rehabilitacijsku igraonicu *Razigrana učionica u Sunčici* čiji je cilj poticanje cjelokupnog razvoja djece uz naglasak na pripremu djece za školovanje u inkluzivnim uvjetima.

U području obrazovanja već 10 godina uspješno se provodi projekt *Svako dijete ima pravo na obrazovanje*. Projektom se osiguravaju pomoćnici u nastavi djeci s teškoćama u razvoju koja su uključena u redovni obrazovni sustav. U okviru projekta zaposleno je oko 100 pomoćnika u nastavi u svim osnovnim školama za ukupno 110 učenika s teškoćama u razvoju. Tijekom provede projekta osigurana je kontinuirana edukacija i supervizijska podrška pomoćnicima u nastavi. *Program prevencije školskog neuspjeha* se provodi dugi niz godina kao podrška stručnjaka *Centra za odgoj i obrazovanje Velika Gorica* stručnjacima u školama u koje su uključena djeca s teškoćama u razvoju.

Tijekom provedbe I. i II. i III. velikogoričke strategije pratilo se i poticalo zapošljavanje osoba s invaliditetom u gradskoj upravi, gradskim ustanovama i trgovačkim društvima kojima je osnivač Grad Velika Gorica. Rezultati praćenja pokazuju da postoji prostor za poboljšanje slike zapošljavanja osoba s invaliditetom u ustanovama i trgovačkim društvima kojima je Grad osnivač, ali i u realnom sektoru.

S ciljem senzibiliziranja i poticanja poslodavaca da zapošljavaju osobe s invaliditetom, održane su tribine o zapošljavanju osoba s invaliditetom. Na tribinama se govorilo o *Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom*, poticajima koje poslodavci mogu ostvariti ako zaposle osobe s invaliditetom te mogućnostima, prednostima i mogućim izazovima u području zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Strateški ciljevi za naredno strateško razdoblje:

Strateški cilj 1. *Povećati obuhvat djece s teškoćama u razvoju u inkluzivnom odgoju i obrazovanju*

Mjera 1. Osigurati inkluzivni odgoj i obrazovanje djece s teškoćama u razvoju	
Aktivnosti :	1. Osnovati posebne odgojne skupine za djecu s teškoćama u razvoju u svakom gradskom dječjem vrtiću 2. Osigurati mogućnost uključivanja u rani i predškolski odgoj i obrazovanje za svu djecu s teškoćama u razvoju 3. Pripremiti djece s teškoćama u razvoju za školu uključivanjem u edukacijsko-rehabilitacijske igraonice 4. Osigurati uvjete za uključivanje djece s teškoćama u razvoju u redovni obrazovni program 5. Osigurati udžbenike, didaktička sredstva, pomagala i opremu djeci s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama 6. Uspostaviti protokol prijenosa stručnih mišljenja i podataka na vertikalnoj i horizontalnoj razini u procesu odgoja i obrazovanja djece s teškoćama u razvoju 7. Osigurati kontinuirano stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika 8. Proširiti i ojačati stručne timove u odgojno obrazovnim ustanovama u koje su uključena djeca s teškoćama u razvoju 9. Osigurati potporu pomoćnika u nastavi te stručnih komunikacijskih posrednika djeci s teškoćama u razvoju u inkluzivnom obrazovanju 10. Osigurati kontinuiranu edukaciju i supervizijsku podršku pomoćnicima u nastavi 11. Osigurati podršku programu prevencije školskog neuspjeha 12. Osigurati mogućnost uključivanja djece s teškoćama u socijalne usluge integracije i psihosocijalne podrške 13. Podrška nastavku školovanja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom.
Rokovi:	• Aktivnost 1. -2027.godina • Aktivnosti 2.-13. kontinuirano.
Pokazatelji:	1. Osnovane posebne odgojne skupine 2. Broj djece s teškoćama koja pohađaju redovni odgojno-obrazovni program 3. Broj djece koja pohađaju edukacijsko-rehabilitacijsku igraonicu te dinamika održavanja igraonice 4. Broj djece s teškoćama koja su u inkluzivnom obrazovanju 5. Nabavljeni udžbenici, didaktička sredstva, pomagala i oprema djeci s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama po zahtjevu škole/učenika 6. Uspostavljen protokol prijenosa stručnih mišljenja i podataka 7. Broj educiranih odgojno-obrazovnih djelatnika u odnosu na broj djece u inkluziji 8. Broj novozaposlenih stručnih djelatnika u odgojno-obrazovnim ustanovama 9. Broj pomoćnika u nastavi i broj djece kojima je pružena potpora pomoćnika 10. Organizirana i provedena edukacija i supervizija za pomoćnike u nastavi 11. Osigurana sredstva za provedbu program prevencije/broj sati/broj korisnika 12. Osigurana socijalna usluga integracije i psihosocijalne podrške/broj korisnika 13. Dodjela stipendija za školovanje učenika/studenata s teškoćama u razvoju te financijske potpore za nastavne materijale/broj korisnika stipendije/potpore.
Nositelji:	• Grad Velika Gorica • Dječji vrtići

	• Osnovne škole i srednje škole • Upravni odjel za odgoj i obrazovanje Zagrebačke županije-Ispostava Velika Gorica • Centar za odgoj i obrazovanje Velika Gorica i druge ustanove socijalne skrbi • Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice • Udruge.
--	---

Strateški cilj 2. *Povećati stopu zaposlenosti osoba s invaliditetom*

Mjera 1. Poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	
Aktivnosti	1. Praćenje stanja zaposlenosti i broja zaposlenih osoba s invaliditetom u gradskoj upravi, gradskim ustanovama i drugim pravnim osobama u vlasništvu Grada Velike Gorice 2. Podrška programa koji potiču obrazovanje osoba s invaliditetom 3. Podrška programa cjeloživotnog obrazovanja osoba s invaliditetom 4. Poticanje osoba s invaliditetom na cjeloživotno profesionalno usmjeravanje, dodatno usavršavanje, osposobljavanje putem mjera HZZ-a ili projekata koje provode udruge 5. Senzibiliziranje poslodavaca za zapošljavanje osoba s invaliditetom 6. Podrška socijalnog poduzetništva 7. Osnaživanje osoba s invaliditetom za unaprjeđenje vlastitih kompetencija, razvoj socijalnih i prezentacijskih vještina 8. Jačanje digitalnih vještina osoba s invaliditetom 9. Podrška programu <i>Radno proizvodnih aktivnosti</i> te njegova promocija 10. Informiranje i edukacija poslodavaca o poticajima koje mogu ostvariti prilikom zapošljavanja osoba s invaliditetom 11. Informiranje i edukacija osoba s invaliditetom o mogućnostima ostvarivanja potpora prilikom samozapošljavanja. 12. Edukacije o primjeni propisa u vezi sa zapošljavanjem i radom osoba s invaliditetom (obveza na razumnu prilagodbu pristupa i uvjeta rada, kvotno zapošljavanje i druge posebnosti)
Rokovi	• Kontinuirao
Pokazatelji	1. Broj zaposlenih osoba u odnosu na prethodnu godinu 2. Broj podržanih programa/broj korisnika 3. Broj podržanih programa/broj korisnika 4. Broj osoba s invaliditetom uključen u programe cjeloživotnog učenja 5. Broj održanih tribina/broj poslodavaca koji je sudjelovao/medijska promidžba 6. Broj inovativnih projekata socijalnog poduzetništva/broj korisnika 7. Broj održanih radionica/broj polaznika radionica 8. Broj osoba koje su završile informatičku edukaciju 9. Osigurana financijska podrška/održana medijska promocija 10. Održane radionice/edukacije za poslodavce i osobe s invaliditetom 11. Broj održanih predavanja/edukacija/dodjela financijskih potpora za samozapošljavanje /broj samozaposlenih osoba s invaliditetom. 12. Broj edukacija/broj polaznika edukacija
Nositelji	• Grad Velika Gorica • Udruge osoba s invaliditetom • Hrvatski zavod za zapošljavanje • Zavod za vještačenje profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom • Ured pravobranitelja za osobe s invaliditetom • Ustanove i trgovačka društva Grada Velike Gorice • Gradsko društvo Crvenog križa Velika Gorica • Centar za odgoj i obrazovanje Velika Gorica • Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice • Mediji.

4.2. ZDRAVSTVENA I SOCIJALNA ZAŠTITA TE USLUGE U ZAJEDNICI

Iako je područje zdravstvene zaštite u nadležnosti države, Grad Velika Gorica je, sukladno materijalnim i organizacijskim mogućnostima, tijekom proteklog razdoblja nastojao osigurati viši standard zdravstvene zaštite osobama s invaliditetom kao i lakši pristup zdravstvenim uslugama. Učinjeni su pomaci u području pristupačnosti zdravstvenih ustanova osobama sa invaliditetom. Postavljene su linije vodilje u Domu zdravlja Zagrebačke županije-Ispostavi Velika Gorica. Izgradnjom rampe Zavod za zdravstveno osiguranje učinio je pristupačnim usluge Zavoda svim građanima Velike Gorice. Osiguran je prijevoz u zdravstvene svrhe specijaliziranim kombi vozilom.

Opći akti Grada Velike Gorice definiraju prava i pomoći koje osobe s invaliditetom mogu ostvariti s ciljem unaprjeđenja kvalitete života, a za koje se izdvajaju sredstva iz proračuna Grada. Putem jednokratnih novčanih pomoći pomaže se djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom za nabavu ortopedskih pomagala, specijalizirane informatičke opreme, poboljšanja uvjeta stanovanja, troškova liječenja i rehabilitacije. Pruža se i pomoć u vidu nabave hrane za pse pomagače. Roditeljima djece s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom koje ne mogu koristiti sredstva javnog prijevoza, a koje pohađaju program predškolskog odgoja i naobrazbe, obrazovni program ili program rehabilitacije, Grad subvencionira troškove prijevoza u svrhu pohađanja rehabilitacije i liječenja.

Dostupnost socijalnih usluga u zajednici od velike je važnosti za roditelje djece s teškoćama u razvoju te osobe s invaliditetom. U suradnji Grada te udruga i ustanova koje djeluju na našem području osigurane su sljedeće usluge: *Osobni asistent, Program radno proizvodnih aktivnosti, Poticanje cjelokupnog razvoja djeteta kroz polisenzorne igre i vježbu, Savjetovalište za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom* unutar kojeg djeluje *Posudionica didaktičkih pomagala te Posudionica ortopedskih pomagala*.

Postignuća u znanosti, istraživanja i praksa pokazuju kako djetetov razvoj te uspješnost njegove uključenosti i prevladavanje brojnih barijera uvelike ovise o ranoj intervenciji i potpori obitelji. Program rane intervencije na području grada Velike Gorice do sada nije oformljen, zbog čega roditelji djece s teškoćama u razvoju s našega područja odlaze u Grad Zagreb i druge gradove u okruženju kako bi djeci osigurali potrebnu podršku. To saznanje obvezuje nas da se u narednom području na sustavan način osigura i uredi provedivost rane razvojne podrške i potpore obiteljima na našem području.

Strateški ciljevi za naredno strateško razdoblje:

Strateški cilj 3. *Poboljšati dostupnost i pristupačnost zdravstvenih usluga*

Mjera 1. Poticanje i osiguravanje uvjeta za ravnopravnu i cjelovitu zdravstvenu uslugu osoba s invaliditetom	
Aktivnosti	1. Osigurati pristupačnost zdravstvenih ustanova osobama s invaliditetom a. Pristupačnost parkirališta Doma zdravlja Zagrebačke županije kod glavnog ulaza b. Pristupačnost Zavoda za javno zdravstvo zagrebačke županije-Službe za mikrobiologiju 2. Osigurati prijevoz osobama koje se kreću pomoću invalidskih kolica za zdravstvene svrhe 3. Pružiti podršku edukativnim i preventivnim programima o važnosti usvajanja zdravih životnih navika i rizičnih čimbenika te prevenciji i ranom prepoznavanju bolesti 4. Provoditi edukacije za zdravstvene djelatnike o posebnostima postupanja prema osobama s invaliditetom, što mora uključivati način komunikacije i odgovarajuću pomoć u kretanju prilagođen svakoj vrsti invaliditeta
Rokovi	• Aktivnost br.1.-2025.godina • Aktivnosti od br. 2.- 4. -kontinuirano
Pokazatelji	1. Arhitektonski pristupačne zdravstvene ustanove a. Osigurana zvučna najava na rampi Doma zdravlja /osigurana parkirna mjesta za osobe s invaliditetom

	b. Osigurana pristupačnost izgradnjom rampe ili zvučnom najavom 2. Broj korisnika usluge prijevoza kombi vozilom u zdravstvene svrhe 3. Broj podržanih programa/broj korisnika 4. Broj edukacija/broj polaznika edukacija
Nositelji	• Grad Velika Gorica • Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice • Nositelji zdravstvene zaštite na području Grada Velike Gorice • Gradsko društvo Crvenog križa Velika Gorica • Udruga osoba s invaliditetom

Strateški cilj 4. *Prevenција siromaštva djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom*

Mjera 1. Financijske potpore za potrebe djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom	
Aktivnosti:	1. Osigurati financijsku pomoć za liječenje, rehabilitaciju, nabavu ortopedskih i tehničkih pomagala, prilagodbu stambenog prostora i sl. potrebe djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom 2. Osigurati besplatan javni prijevoz za nezaposlene osobe s invaliditetom koje imaju najmanje 70 % oštećenja, sukladno Cjeniku ZET-a 3. Osigurati sredstva za sufinanciranje troškova prijevoza za djecu s teškoćama u razvoju i nezaposlene osobe s invaliditetom koje ne mogu koristiti sredstva javnog prijevoza, a koji pohađaju program predškolskog odgoja, obrazovni program ili program rehabilitacije 4. Osigurati sredstva za nabavu hrane za pse pomagače 5. Osigurati uvjete za ostvarivanje prava na uskrsnicu/božićnicu za osobe s invaliditetom 6. Osiguranje novih vrsta pomoći sukladno iskazanim potrebama.
Rokovi	• Kontinuirano
Pokazatelji	1. Broj korisnika/dodijeljenih potpora 2. Broj korisnika besplatnog prijevoza 3. Broj korisnika subvencije troškova prijevoza 4. Broj korisnika programa 5. Utvrđeni kriteriji /broj korisnika uskrsnice/božićnice 6. Broj novih prava/ broj korisnika,
Nositelji	• Grad Velika Gorica • Udruga • Povjerenstvo za osobe s invaliditetom

Strateški cilj 5. *Poboljšati dostupnost i priuštivost socijalnih usluga u zajednici*

Mjera 1. Razvijati i širiti mrežu usluga za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom	
Aktivnosti	1. Osigurati uvjete za rad <i>Posudionica didaktičkih pomagala</i> 2. Osigurati uvjete za rad <i>Posudionica ortopedskih pomagala</i> 3. Osigurati uvjete za kreativne radionice za roditelje djece s teškoćama u razvoju te grupe podrške 4. Osigurati uvjete za provedbu programa <i>Osobni asistent</i> 5. Osigurati podršku provedbi programa <i>Radno proizvodnih aktivnosti</i> 6. Proširiti djelovanja <i>Savjetovališta</i> na stariju populaciju, korisnike udruge Suncokret te druge zainteresirane građane 7. Osigurati uslugu pomoći u kući za osobe s invaliditetom neovisno o financijskom statusu 8. Osigurati uvjete za pružanje usluge privremenog/povremenog smještaja/boravka djece s teškoćama u razvoju /osoba s invaliditetom.
Rokovi	• Aktivnosti od 1-6 kontinuirano • Aktivnost 7. -2025. godina.

	• Aktivnost 8. -2026. godina
Pokazatelji	1. Količina nabavljene didaktične opreme te broj korisnika Posudionice 2. Broj nabavljenih ortopedskih pomagala/ broj posudbi 3. Broj radionica, broj korisnika i dinamika održavanja radionica 4. Broj korisnika programa /broj sati asistencije 5. Broj aktivnosti/broj korisnika programa 6. Broj odraslih osoba s invaliditetom kojima je pružena usluga savjetovanja 7. Doneseni kriterij za ostvarivanje prava/broj korisnika usluge 8. Uspostavljen povremeni/privremeni boravak za djecu s teškoćama/osobama s invaliditetom/broj korisnika.
Nositelji	• Grad Velika Gorica • Centar za odgoj i obrazovanje Velika Gorica • Gradsko društvo Crvenog križa Velika Gorica • Udruge • Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice.
Mjera 2. Ustanoviti sustav rane razvojne podrške za djecu s razvojnim rizicima te teškoćama u razvoju	
Aktivnosti:	1. Ustanoviti stručni tim za pružanje rane razvojne podrške djeci s razvojnim rizicima i njihovim roditeljima 2. Podrška programu <i>Savjetovališta za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice</i> 3. Edukacija i senzibilizacija roditelja iz opće populacije za rano prepoznavanje različitih teškoća kod djece.
Rokovi	• Aktivnost 1.-2025. godina • Aktivnosti 2. i 3. -kontinuirano
Pokazatelji:	1. Osnovan stručni tim za ranu razvojnu podršku; broj djece/korisnika rane razvojne podrške 2. Broj korisnika/broj sati savjetovanja 3. Broj održanih edukacija te broj korisnika.
Nositelji	• Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica • COO Velika Gorica • Ustanove/udruge • Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice.

4.3. STANOVANJE, MOBILNOST I PRISTUPAČNOST

Prepoznajući važnost pristupačnosti u životu osoba s invaliditetom, kao i ostalih građana, u ovom području su napravljeni veliki iskoraci. Tijekom projektiranja i građenja svih novih prometnica vodi se računa o elementima pristupačnosti javno-prometnih površina za potrebe osoba s invaliditetom i smanjene pokretljivosti. Na semaforiziranim raskrižjima instalirani su zvučni signalizatori. Na javnim parkiralištima obilježavaju se parkirališna mjesta za potrebe osoba s invaliditetom. Osobama s invaliditetom (koje posjeduju važeći znak pristupačnosti) omogućeno je besplatno, vremenski neograničeno, parkiranje u svim zonama naplate na području Grada Velike Gorice, ako su parkirališna mjesta označena za parkiranje osoba s invaliditetom zauzeta. Kako bi se osigurala pristupačnost stambenih objekata osobama s invaliditetom Grad sukladno zahtjevu predstavnika stanara sufinancira izgradnju elemenata pristupačnosti (rampe ili podizne platforme) na njihovim zgradama.

Pri građenju novih i rekonstrukciji svih postojećih cesta poštuju se odredbe važećeg *Pravilnika o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti*, odnosno pazi se da se izvrši arhitektonska prilagodba pješačkih površina za neovisno kretanje osoba slabije pokretljivosti i osoba s oštećenjem vida. Pri gradnji novih javnih parkirališta osigurava se odgovarajući broj parkirališnih mjesta

namijenjenih za potrebe osoba s invaliditetom. Po zahtjevu osoba s invaliditetom prioritetno se rješavaju prilagodbe pješačkih površina koje učestalo koriste osobe s invaliditetom.

Za osobe koje se kreću pomoću invalidskih kolica od 2010. godine dostupna je usluga prijevoza kombi vozilom specijaliziranim za prijevoz osoba s invaliditetom. Grad je do sada nabavio 3 kombi vozila, a ovom trenutku 2 vozila se koriste za prijevoz osoba s invaliditetom. U gradskom proračunu planiraju se sredstva za njihovo održavanje, gorivo, organizaciju prijevoza te plaću dva vozača.

Kroz projekt *Jednaki u igri* dječja igrališta obogaćena su igralima koja mogu koristiti i djeca s teškoćama u razvoju.

U području pristupačnosti odgojno-obrazovnih ustanova postavljene su linije vodilje u OŠ Eugena Kumičića, učionice su označene Brailleovim pismom, a u OŠ Eugena Kvaternika, OŠ Novo Čiče, OŠ Nikole Hribara i u Srednjoškolskom centru Velika Gorica izgrađeni su liftovi. OŠ Ščitarjevo ima podiznu platformu.

Kako bi kulturni i obrazovni sadržaji bili dostupni osobama s invaliditetom izgrađena je rampa na Pučkom otvorenom učilištu te je postavljena koso podizna platforma za pristup pozornici u Dvorani Gorica.

Iako su prethodnom razdoblju napravljeni veliki pomaci u području pristupačnosti javnim uslugama, usluge koje pruža policijska postaja Velika Gorica još uvijek nisu pristupačne osobama koje se kreću pomoću invalidskih kolica. Postavljanje koso podizne platforme na zgradi Policijske postaje Velika Gorica prema iskustvu građana s invaliditetom nije dobro rješenje te se u narednom razdoblju treba težiti boljem, univerzalnom rješenju.

Strateški ciljevi za naredno strateško razdoblje:

Strateški cilj 6. *Poboljšanje pristupačnosti temeljne društvene infrastrukture, e-infrastrukture, proizvoda i usluga*

Mjera 1. Osiguranje i unapređenje pristupačnosti prometnica osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti	
Aktivnosti	1. Kontinuirano uvođenje elemenata pristupačnosti te usklađivanje postojećih elemenata pristupačnosti u području prometa s <i>Pravilnikom o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti</i> 2. Postaviti nove te redovito održavati postojeće zvučne signalizatore 3. Postavljanje taktilnih površina (crte vođenja i crte/polja upozorenja) na javnim površinama 4. Upuštanje rubnjaka tijekom rekonstrukcije i izgradnje novih prometnica 5. Opremanje dječjih igrališta igralima za djecu s teškoćama u razvoju 6. Nagrada za pristupačnost objekta javnog sadržaja.
Rokovi	• Aktivnost 1.-5. -Kontinuirano • Aktivnost 6.-2025. godina
Pokazatelj	1. Broj novih elemenata pristupačnosti na javno-prometnim površinama 2. Broj novih/servisiranih zvučnih signalizatora 3. Broj postavljenih taktilnih površina 4. Broj upuštenih rubnjaka 5. Broj postavljenih sprava na dječjim igralištima 6. Definirani kriteriji za dodjelu nagrade/dodijeljena nagrada.
Nositelji	• Grad Velika Gorica • VG Komunalac • Ustanove/udruge • Pružatelji usluga u zajednici • Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice.
Mjera 2. Osiguranje i unapređenje mobilnosti osoba s invaliditetom	
Aktivnosti	1. Unaprijediti pristupačnosti javnog prijevoza osobama s invaliditetom

	2. Prilagoditi autobusna ugibališta za ulazak u niskopodne autobuse 3. Osigurati prijevoz vozilom specijaliziranog za prijevoz osoba s invaliditetom.
Rokovi	• kontinuirano
Pokazatelj	1. Broj niskopodnih autobusa, broj autobusnih stajališta prilagođenih potrebama osoba s invaliditetom, broj autobusa koji imaju zvučne jedinice 2. Broj prilagođenih autobusnih ugibališta 3. Broj vožnji i broj korisnika.
Nositelji	• Grad Velika Gorica • VG Komunalac • Gradsko društvo Crvenog križa Velika Gorica • Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice.
Mjera 3. Evidentiranje i unaprjeđenje pristupačnosti građevina javne i poslovne namjene te stambenih prostora osoba s invaliditetom i mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje	
Aktivnosti	1. Uspostaviti pristupačan <i>on line</i> servis koji pruža informacije o pristupačnosti objekata javnog, privatnog i civilnog sektora, mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje 2. Osvijestiti djelatnike javnih službi koji sudjeluju u procesu planiranja prostorne i komunalne infrastrukture i e-infrastrukture o univerzalnom dizajnu, pristupačnosti i razumnoj prilagodbi 3. Poboljšati pristupačnost zgrada javne namjene, javnih mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje 4. Senzibiliziranje privatnih pravnih osoba koje nude prostore i usluge mrežnih stranica i programska rješenja za pokretne uređaje namijenjene javnosti o važnosti univerzalnog dizajna, pristupačnosti i razumne prilagodbe.
Rokovi	• Aktivnost 1.-2026. godina • Aktivnosti od 2. do 4. -kontinuirano
Pokazatelj	1. Uspostavljen <i>on line</i> servis, 2. Broj građevina u bazi <i>on line</i> servisa 3. Broj građevina na kojima unaprijeđena pristupačnost 4. Broj pravnih osoba koje su osigurale pristupačnost.
Nositelji	• Grad Velika Gorica • Javne ustanove u Gradu Velikoj Gorici • Privatne pravne osobe, pružatelji usluga u zajednici • Povjerenstvo za osobe s invaliditetom.
Mjera 4. Poboljšanja pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje gradskih upravnih tijela, ustanove i trgovačka društva u vlasništvu Grada Velike Gorice korisnicima, osobito osobama s invaliditetom.	
Aktivnosti	1. unaprjeđenje pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje 2. osiguranje sredstava za testiranje pristupačnosti i prilagodbu mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje 3. osvještavanje/edukacija službenika za informiranje i drugih nadležnih djelatnika o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje
Rokovi	• kontinuirano
Pokazatelj	1. stranice pristupačne 2. testirana pristupačnost 3. broj održanih edukacija / broj polaznika edukacija
Nositelji	• Grad Velika Gorica • Ustanove i trgovačka društva u vlasništvu Grada • Povjerenstvo za osobe s invaliditetom

Mjera 5. Poboljšanja pristupačnosti proizvoda i usluga trgovačkih društva, obrtnika i drugih gospodarskih subjekata	
Aktivnosti	1. Senzibiliziranje svih privatnih pravnih osoba koje nude proizvode i usluge o univerzalnom dizajnu i pristupačnosti proizvoda i usluga 2. Informiranje i edukacija poduzetnika koji nude proizvode i usluge koji moraju ispunjavati zahtjeve za pristupačnost o relevantnim propisima
Rokovi	• kontinuirano
Pokazatelj	1. broj održanih edukacija za pravne osobe 2. broj održanih edukacija za poduzetnike
Nositelji:	• Udruga osoba s invaliditetom • Povjerenstvo za osobe s invaliditetom
Mjera 6 Unaprjeđenje kvalitete stanovanja osoba s invaliditetom	
Aktivnosti	1. Dodjela gradskih stanova osobama s invaliditetom 2. Podrška inicijativama za osiguranje pristupačnosti privatnih stambenih jedinica u kojima žive osoba s invaliditetom i osobe teže pokretljivosti 3. Podrška osnivanju stambenih zajednica za osobe s invaliditetom.
Rokovi	• kontinuirano
Pokazatelj	1. Broj stanova koji su dodijeljeni osobama s invaliditetom 2. Broj stambenih objekata koji su ugradili elemente pristupačnosti/broj osoba s invaliditetom kojima je osigurana pristupačnost 3. Broj stambenih zajednica/broj korisnika
Nositelji	• Grad Velika Gorica • Upravitelji stambenih jedinica • Centar za odgoj i obrazovanje Velika Gorica • Udruge i ustanove koje skrbe za osobe s invaliditetom • Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice.

Strateški cilj 7. : Povećati sposobnost reagiranja operativnih snaga prema osobama s invaliditetom u sigurnosnim prijetnjama

Mjera 1. Osiguranje usluga službe civilne zaštite osobama s invaliditetom u kriznim situacijama	
Aktivnosti	1. Izraditi i provoditi protokol o postupanju s osobama s invaliditetom u izvanrednim i kriznim situacijama 2. Osigurati pripremne vježbe za spašavanje djece s teškoćama i osoba s invaliditetom u dječjim vrtićima i školama i drugim ustanovama 3. Provoditi edukacije za djelatnike civilne zaštite o posebnostima postupanja prema osobama s invaliditetom tijekom rizičnih situacija, što mora uključivati način komunikacije i odgovarajuću pomoć u kretanju prilagođen svakoj vrsti invaliditeta.
Rokovi	• aktivnost 1.-2025/2026. godina • ostale aktivnosti kontinuirano.
Pokazatelj	1. Izrađen protokol 2. Broj održanih vježbi 3. Održane edukacije /broj polaznika
Nositelji	• Grad Velika Gorica • Udruga osoba s invaliditetom • Povjerenstvo za osobe s invaliditetom.

4.4. KULTURA, SPORT I SLOBODNO VRIJEME

U proteklom razdoblju Grad Velika Gorica provodio je mjere zacrtane Strategijom. U okviru programa javnih potreba u kulturi koji se ostvaruje kroz projekte udruga i ustanova podržani su programi koji su bili usmjereni na stvaranje inkluzivne i pristupačne kulture te se podupiralo stvaralaštvo osoba s invaliditetom.

Kroz otkup književne produkcije, ali i drugih oblika produkcije, promovirano je kreativno djelovanje osoba s invaliditetom, osigurana je potpora aktivnostima i manifestacijama namijenjena osobama s invaliditetom, uklonjene su arhitektonske barijere. Zahvaljujući rampi, osobe s invaliditetom imaju dostupnost kino, kazališnih, knjižničnih i drugih kulturnih i obrazovnih programa koji se organiziraju u Pučkom otvorenom učilištu i Gradskoj knjižnici. Postavljanjem koso podizne platforma omogućen je pristup pozornici Dvorane Gorica. Nabavkom uređaja za audio deskripciju za slijepim osobama je omogućeno praćenje kulturnih, sportskih i drugih sadržaja.

U području sporta i rekreacije napravljen je veliki iskorak i ostvareni su prepoznatljivi rezultati. Sustavno i organizirano bavljenje sportom započelo je 2008. godine unutar *Športskog društva osoba s tjelesnim invaliditetom Uspon*. Tijekom vremena sport osoba s invaliditetom se razvijao te su stvoreni uvjeti za osnivanje *Sportskog saveza osoba s invaliditetom Velike Gorice*. Sportski savez osoba s invaliditetom Grada Velike Gorice je u 2023. godini sukladno *Zakonu o sportu* promijenio naziv u Parasportski savez Grada Velike Gorice. Parasportski savez GVG-a čini 6 udruga članica, a to su: Paraatletski klub „Uspon“, Paraplivački klub „Kai“, Judo klub osoba s invaliditetom „Fuji“, Klub paraviseće kuglane „Uspon“, Parastolnoteniski klub Uspon i Paraboćarski klub „Marijan Dobrinčić“. Sportaši Parasportskog saveza ostvaruju vrhunske rezultate na državnim i međunarodnim natjecanjima.

U suradnji s Gradom Velikom Goricom započet je pilot projekt pružanja podrške nastavnicima i pomoćnicima u nastavi u osnovnim školama radi uključivanja učenika s teškoćama u nastavu TZK.

Sportskim rezultatima Velika Gorica postala je vodeći grad u razvoju sporta i rekreativnih aktivnosti u Zagrebačkoj županiji.

Strateški ciljevi za naredno strateško razdoblje:

Strateški cilj 8. Poboljšanje uključenosti u društveni život

Mjera 1. Unaprjeđenje dostupnosti programa iz kulture osobama s invaliditetom te afirmacija umjetničkih mogućnosti osoba s invaliditetom	
Aktivnosti	- Infrastrukturna prilagodba objekata kulture - Dječji odjel Gradske knjižnice Velika Gorica - Dom kulture Velika Gorica - Muzej Turopolja Velika Gorica. - Unaprijediti komunikacijske prilagodbe kojima se olakšava razumijevanje i praćenje kulturnih sadržaja tj. poboljšava doživljaj programa - Poticati i podržavati projekte koji afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom - Uključivanje djece s teškoćama u razvoju/osoba s invaliditetom u manifestacije koje Grad organizira i podržava - Nabavljati knjižnu građu prilagođenu slijepim osobama.
Rokovi	- Aktivnost 1.-do kraja 2027.godine - Aktivnosti od 2.-5. -kontinuirano.
Pokazatelj	- Broj prilagodbi u objektima kulture - Broj kulturnih sadržaja koji su komunikacijski prilagođeni osobama s invaliditetom - Broj podržanih projekata/programa/broj korisnika - Broj manifestacija u koje su uključena djeca s teškoćama u razvoju /osobe s invaliditetom - Količina nabavljene knjižne građe.
Nositelji:	- Ustanove u kulturi kojima je osnivač Grad Velika Gorica - Grad Velika Gorica - Udruge i ustanove koje promiču prava i mogućnosti osoba s invaliditetom - Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice.

Strateški cilj 9. Povećati uključenost djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u sportsko-rekreativne aktivnosti

Mjera 1. Osiguranje prostornih i financijskih uvjeta za bavljenjem sportskim aktivnostima	
Aktivnosti	1. Osigurati veličinom primjerenu i pristupačnu sportsku dvoranu za sportsko-rekreativne aktivnosti djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom 2. Osigurati kadrovske uvjete za rad <i>Univerzalne sportske škole za djecu s teškoćama u razvoju</i> koja su integrirana u redovni odgojno-obrazovni sustav 3. Osigurati podršku za razvoj vrhunskog sporta osoba s invaliditetom 4. Osiguranje sredstava na zasebnoj proračunskoj poziciji za rad Parasportkog saveza Grada Velika Gorica u iznosu od 6-8 % sredstva koja se izdvajaju za Zajednice sportskih udruga Grada Velike Gorice.
Rokovi	• Aktivnost 1.-2026.godina • Aktivnost 2.-2025.godina • Aktivnost 3. i 4.-kontinuirano.
Pokazatelj	1. Osigurana sportska dvorana za bavljenje sportsko- rekreativnim aktivnostima djece s teškoćama i osoba s invaliditetom 2. Zaposlena 2 kineziologa u Parasportskom savezu GVG-a za provedbu programa Univerzalne sportske škole 3. Financijska i prostorna podrška za razvoj vrhunskog sporta osoba s invaliditetom 4. Osigurana sredstva za rad sportskih udruga koje okupljaju osobe s invaliditetom.
Nositelji:	1. Grad Velika Gorica 2. Sportske udruge koje rade s djecom s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom 3. Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice.

4.4. CIVILNO DRUŠTVO

Organizacije civilnog društva kao pružatelji socijalnih usluga predstavljaju veliku pomoć i vrijednost za lokalnu zajednicu. Jako je važna zagovaračka uloga udruga osoba s invaliditetom te njen utjecaj na kreiranje javnih politika. Predstavnicima udruga osoba s invaliditetom uključeni su u rad *Povjerenstva za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice* te su važni dionici u kreiranju mjera i aktivnosti Velikogoričke strategije, kao i praćenju njene realizacije.

Putem Javnog poziva financiraju se programi udruga čiji je cilj poboljšanje kvalitete života djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom. U organizaciji udruga provode se različite kreativne radionice za osobe s invaliditetom, izleti, osigurava se besplatno pravno savjetovalište, besplatan pristup Gradskom bazenu, različite sportske manifestacije i sl. S udugama osoba s invaliditetom je razvijen partnerski odnos u procesu ostvarivanja prava na besplatan javni gradski prijevoz sa ZET-om.

Na našem području udruga koja okuplja najveći broj članova je Udruga osoba s invaliditetom Suncokret. Članovi udruge su roditelji djece s teškoćama u razvoju te osobe s različitim vrstama invaliditeta. S obzirom na broj članova, širenje aktivnosti udruge te pristupnu rampu koja nije zadovoljavajuća, udruzi je potreban novi primjereniji prostor.

Veliku ulogu u promicanju prava i toleranciji imale su udruge osoba s invaliditetom te će njihov doprinos i u narednom razdoblju biti značajan.

Strateški ciljevi za naredno strateško razdoblje:
Strateški cilj 10.: Unaprijediti uvjete za djelovanje udruga osoba s invaliditetom

Mjera 1. Osigurati prostornu, financijsku i kadrovsku podršku za provedbu programa udruga osoba s invaliditetom	
Aktivnosti	1. Osigurati odgovarajući prostor za rad Udruge osoba s invaliditetom Suncokret 2. Financijska potpora za programe/projekte udruga čije je djelovanje usmjereno ka unaprjeđenju kvalitete života osoba s invaliditetom

	3. Podrška projektima/programima udruga iz kojeg se izdvajaju sredstva za plaće osoba s invaliditetom 4. Poticanje edukacije voditelja i članova udruga za različita područja djelovanja.
Rokovi	• Pod 1. -2025. godina • Kontinuirano.
Pokazatelj	1. Osiguran odgovarajući prostor za rad Udruge Suncokret 2. Broj podržanih programa/broj korisnika 3. Broj podržanih programa/broj zaposlenih osoba s invaliditetom 4. Broj dostupnih edukacija/broj korisnika koji su pohađali edukacije.
Nositelji:	• Grad Velika Gorica • Udruge • Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice.
Mjera 2. Pospješiti vidljivost djelovanja udruga osoba s invaliditetom	
Aktivnosti	1. Predstavljanje rada udruga zajednici kroz Dane otvorenih vrata udruga/medijsko predstavljanje programa udruga/sudjelovanje na gradskim manifestacijama
Rokovi	• Kontinuirano
Pokazatelj	1. Održan Dan otvorenih vrata udruga/broj manifestacija na kojima su sudjelovale udruge osoba s invaliditetom
Nositelji:	• Udruge/ustanove • Grad Velika Gorica • Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice
Mjera 3. Unaprijediti suradnju udruga osoba s invaliditetom te ostalih udruga, ustanova te tijela lokalne samouprave	
Aktivnosti	1. Poticanje provođenja projekata/programa u partnerstva između udruga osoba s invaliditetom i drugih neprofitnih organizacija 2. Poticati volontiranje u udrugama osoba s invaliditetom te povezivanje s volonterskim centrom i znanstvenim institucijama iz područja društveno-humanističkih znanosti 3. Osigurati sudjelovanje predstavnika udruga u gradskim radnim tijelima koja predlažu javne politike usmjerene osobama s invaliditetom
Rokovi	• Kontinuirano.
Pokazatelj	1. Broj programa koji se provode u partnerstvu udruga/neprofitnih organizacija 2. Broj volontera u udrugama/broj sati volontiranja 3. Osigurano sudjelovanje predstavnika udruga u gradskim radnim tijelima.
Nositelji:	• Grad Velika Gorica • Udruge • Znanstvene institucije društveno-humanističkog područja • Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice

4.5. INFORMIRANJE, KOMUNIKACIJA I PODIZANJE RAZINE JAVNE SVIJESTI

S ciljem informiranja javnosti te podizanja razine javne svijesti svake godine provode se aktivnosti kojima se obilježavaju značajni datumi za osobe s invaliditetom. Obilježavanjem *Međunarodnog dana bijelog štapa*, provođenjem akcije *Volim život* kojom se obilježava *Međunarodnog dana osoba s invaliditetom* te drugi značajnih datuma žele se pokazati mogućnosti djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom, ali i ukazati na probleme s kojima s oni susreću.

Tijekom prethodnih godina snimljeno je i prikazano nekoliko kratkometražnih dokumentarnih filmova o životu osoba s invaliditetom, koji su bili namijenjeni najmlađim članovima lokalne zajednice kako bi im se na zanimljiv i atraktivan način približile mogućnosti osoba s invaliditetom. Promovirani su različiti umjetnički radovi i postignuća osoba s invaliditetom. Kontinuirano se emitira emisija *Vidici jednakih mogućnosti* u kojoj se govori o aktualnim temama vezanim za prava osoba s invaliditetom, njihova postignuća ali i barijere s kojima se susreću.

Strateški ciljevi za naredno strateško razdoblje:**Strateški cilj 11.: Unaprijediti dostupnost informacija osobama s invaliditetom**

Mjera 1. Osigurati dostupnost javnih informacija svim osobama s invaliditetom u prihvatljivim oblicima, uz pomoć suvremenih tehnologija	
Aktivnosti	1. Izraditi web katalog o pravima osoba s invaliditetom 2. Unaprijediti dostupnost suvremene tehnologije za komunikaciju 3. Senzibilizirati i educirati javne službenike za komuniciranje u obliku koji je prihvatljiv osobama s invaliditetom 4. Emitiranje emisije <i>Vidici jednakih mogućnosti</i>.
Rokovi	• Aktivnost 1.-2025.godina • Aktivnosti od 1.-4. -Kontinuirano
Pokazatelj	1. Izrađen web katalog 2. Broj nabavljenih pomagala 3. Broj organiziranih edukativnih predavanja i tribina/broj korisnika 4. Emitiranje 30 emisija od pola sata na godišnjoj razini
Nositelji:	• Grad Velika Gorica • Gradske ustanove • City radio • Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice.

5. ZAVRŠNE ODREDNICE

1. Nadležni upravni odjel i *Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice* određuju se koordinatore provedbe *Strategije izjednačavanja mogućnosti i prava osoba s invaliditetom Grada Velike Gorice u razdoblju od 2025. do 2029. godine*.
2. Gradska upravna tijela, ustanove i trgovačka društva u vlasništvu Grada Velike Gorice dužni su provoditi mjere i aktivnosti iz *IV. velikogoričke strategije* radi promicanja prava i unaprjeđivanja položaja osoba s invaliditetom u Gradu Velikoj Gorici i osiguravanja uvjeta za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom.
3. Mjere i aktivnosti navedene u *IV. velikogoričkoj strategiji* uspješno će se i pravodobno provoditi samo uz stalnu koordinaciju između pojedinih nositelja.
4. *Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice* će koordinirati, poticati i pratiti provođenje pojedinih mjera i pružati stručnu i savjetodavnu pomoć nositeljima i suradnicima provođenja mjera i aktivnosti.
5. Upravni odjeli Grada, ustanove i trgovačka društva u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Grada dostaviti će nadležnom Upravnom odjelu do 15. siječnja svake godine izvješća o provedbi mjera iz svoje nadležnosti. Nadležni Upravni odjel će do 15. veljače objedinjeno Izvješće dostavljati *Povjerenstvu*.
6. *Povjerenstvo* će jednom godišnje izvijestiti Gradsko vijeće o provedbi mjera i aktivnosti iz *IV. velikogoričke strategije*.
7. Strategija izjednačavanja mogućnosti i prava za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice u razdoblju od 2025. do 2029. godine objavit će se u Službenom glasniku Grada Velike Gorice.

KLASA:
URBROJ:

PREDsjedNIK
GRADSKOG VIJEĆA

Velika Gorica;

Darko Bekić